

„Gij zult het na dezen verstaan”.

Het was laat in den avond. De nacht naakte.

Het leven van den dag was ten einde en ik begaf mij ter ruste. En als andere avonden, legde ik mijn groot en zwaar kruis naast mij neder, om in de uren van slaap en droomen den last van het dragen niet te voelen. Ik wist, dat het den volgenden morgen weer daar zou zijn, — en verdere dagen, — zoover mijn blik reikte.

Toen verhief zich in mijn binnenste een murmureeren, naar ik meende, tegen mijn leven; maar het was een murmureeren tegen God, die het aldus mij opgelegd had. Ik dacht aan anderen, die geen kruis hadden, of een veel kleiner, en mijn hart verhief zich in opstand en bitterheid.

Vervuld van deze gedachten sliep ik in. En ik droomde.

En ziet, het was mij, als wandelde ik voort op een langen, langen weg. Ik had een geleider, die naast mij ging en dien ik gehoorzamen moest. Ik volgde hem, ook kon ik met hem spreken en zijn antwoorden verstaan.

Het pad, waarlangs ik ging, was steil en moeilijk begaanbaar. Ik zag rechts en links van mij breede, gemakkelijke wegen, waar geheele gezelschappen in vroolijk samenzijn rustig voortwandelden.

„Waarom kan ik niet dien weg dáár bewandelen?” vroeg ik. „Ik ga alleen en dit pad is moeilijk.”

„Gij zult het na dezen verstaan,” was het zachte antwoord van mijn geleider. „Dit pad is u door uw Koning aangegeven.” Ik moest gehoorzamen en voorwaarts ging het.

Doch ik wendde mijn blik naar den breedten weg, en zie, de menschen die daar gemakkelijk gingen, hadden geen last te torsen, zooals ik; of zeer kleine, die zij luchtigjes in de hand droegen.

„Hoe onrechtvaardig!” riep ik uit. „Dit pad is moeilijk en ik moet nog een zwaren last dragen, terwijl die menschen daar een makkelijken weg en geen of bijna geen lasten hebben! Waarom moet ik nu ook nog dit pak torsen?”

„Uw Koning heeft het alzoo bevolen,” was het antwoord. „Ik zou wel eens willen weten waarom!” riep ik ongeduldig.

En wederom klonk het zacht en ernstig: „Gij zult het na dezen verstaan.”

De zon begon nu te steken en de hitte was groot. Dorst begon mij te kwellen. Daar klaterde dwars over mijn pad een helder beekje, dat zijn loop vervolgde ook over de breede wegen. Ik zag hoe de menschen nederzaten aan de oevers en dronken van het frische water. En ik wilde mij bukken om ook te drinken, maar de stem van mijn geleider klonk gestreng: „Gij moogt niet van dat water drinken.”

„Wat?” riep ik uit. „Ik heb dorst, brandenden dorst, en het water is goed, want die menschen daar ginds drinken ook. Waarom mag ik dan niet drinken?”

Hij zag mij ernstig aan. „Gij zult het na dezen verstaan,” zeide hij wederom. „Uw Koning heeft het aldus bevolen.”

En zwijgend ging ik verder, het hart vervuld van wrevel.

Wij kwamen nu aan een grot, die zeer laag van ingang was, maar een pad voerde links af, en ik richtte er mijn schreden heen.

Doch mijn geleider wees mij den ingang der grot aan.

„Dáárin?” riep ik verbaasd.

„Ja, daarin,” klonk het antwoord. „Het is het bevel uws Konings.”

„Maar waarom dan toch?” vroeg ik wrevelig.

En wederom kwam er geen ander antwoord dan: „Gij zult het na dezen verstaan.”

Ik bukte mij laag en trad de grot binnen. Het was er duister en vochtig. Zuchtend schreed ik voorwaarts. Het werd nu pikdonker en ik kon geen hand voor oogen zien.

„Ik kan niet meer voort!” jammerde ik.

„Gij moogt licht opsteken,” zeide mijn geleider.

„Licht!” spotte ik. „Waar zal ik licht vandaan halen! Daarbuiten is het licht, daar schijnt de zon, maar hier is niets dan zwarte duisternis.” Ik was de wanhoop ten proef.

Mijn geleider antwoordde niet. Maar ik gevoelde, hoe hij zijn hand legde op het pak, dat op mijn rug gebonden was, het losmaakte en er iets uithaalde.

Plotseling scheen een helder licht achter mij. Verbaasd keek ik om, en zie, mijn geleider gaf mij een brandende fakkel in de hand, die een rossen gloed wierp langs de kille, vochtige gewelven. „Die fakkel was een deel van uw last,” zeide hij vriendelijk. „Uw Koning, die wist, dat uw pad door deze grot zou voeren, had het aldus bevolen.”

Toen schaamde ik mij over mijn murmureeren. „Welk een liefde!” riep ik uit. „O, nu versta ik . . . .”

„Neen,” antwoordde hij. „Nu verstaat gij mij nog slechts ten deele. Eenmaal zult gij ten volle verstaan.”

De tocht door de grot werd zeer vermoeiend. Mijn rug deed pijn van het gebukt gaan. En wederom begon ik luid over mijn leed te klagen. „Komt er nooit een eind aan die vreeselijke grot? Ik kan het niet uithouden!”

Mijn geleider glimlachte. „Dit is de wil uws Konings over u. Hebt gij nog niet geleerd?”

„Maar dit is niet noodig!” riep ik. „Ik had even goed het pad om de grot heen kunnen nemen!”

En wederom ontving ik geen antwoord dan:

„Gij zult het na dezen verstaan.”

Juist toen traden wij in het eerste schemerlicht, dat de nabijheid van den dag aankondigde.

Ik trad nu uit de grot, mijn kleederen doorweekt van de tallooze waterdruppels, die langs de wanden nedersiepelde, en niet in staat mij weder rechtop te heffen, zóó pijnlijk was mijn rug. Doch ik zweeg. Mijn geleider gaf mij geen rekenschap en zelf kon ik maar niet begrijpen, waarom mijn pad zoo moeilijk was.

Plotseling suisde pijlsnel iets over mijn hoofd. Het herhaalde zich, nog eens, en nog eens. Ik poogde het hoofd op te heffen en om te zien, maar met een kreet van pijn hernam ik mijn gebukte houding.

„Wat is er?” vroeg ik angstig. „Ik kan niet zien. Is er gevaar?”

„Voor u is geen gevaar,” antwoordde hij glimlachend.

„Aldus heeft uw Koning gesproken.”

„Maar wat was dat dan?” vroeg ik.

„Weet gij nog niet?” klonk zijn stem. „Gij zult het na dezen verstaan.”

De zon scheen nu helder aan een wolkeloozen hemel, en mijn weg voerde door een zandvlakte. Toen het avond was en duisternis over de aarde viel, spreidde ik mijn leger. Ik was zeer moede en weldra lag ik in diepen slaap verzonken.

Toen mijn geleider mij wekte om den tocht voort te zetten, scheen de zon in het Oosten. Ik sprong op en — miste mijn pak. Ik keek rond, maar er was niets te zien, dan een weinig asch op den grond naast mij.

„Waar is mijn pak?” vroeg ik verwonderd.

„Het is de wil uws Konings, dat ge uw pak niet verder behoeft te dragen.”

Ik verblijdde mij hierover grootelijks. „Om welke reden?” vroeg ik weder. „En waar is het nu gebleven?”

„Uw Koning heeft bevolen, dat dit alles voor u verborgen zou blijven.”

„Maar waarom dan toch?” vroeg ik geërgerd. „Ik ben toch geen klein kind! Waarom moogt gij mij dit niet vertellen?”

Verwijtend zag hij mij aan.

„Uw Koning heeft u lief. Gij verstaat het niet. Maar gij zult het na dezen verstaan.”

Toen ontwaakte ik. Het was diep in den nacht en groote stilte heerschte alom. Mijn droom was nog bij mij, en de last en de vermoeienis van dien zwaren tocht drukte mij, ook na mijn ontwaken, ter neder.

„Het is een getrouw beeld van mijn leven,” dacht ik. „Zoo is het. Zwaar. Vol tegenspoeden. Ik zie anderen gaan in licht en vroolijkheid, en mijn gang is moeilijk en belemmerd. Wat goed en heerlijk is, wordt mij onthouden, en wat zwaar is en neerdrukkend wordt mij opgelegd.”

Toen dacht ik aan de fakkel, en een traan welde op in mijn oog. Want ook dit was een beeld uit mijn leven. Ik wist ze bij name, de beproevingen, waarvan ik later de reden had ingezien; maar ze waren zoo weinige in getal, en er was zooveel, dat onbegrijpelijk was, dat hun beeld het andere verdrong, en wederom was mijn geheele hart vervuld van opstand en murmureeren.

En wederom sliep ik in. En ziet, dezelfde droom keerde weder. Ik zag hetzelfde landschap en denzelfden geleider. Maar ik was nu aan het einde van den weg gekomen, en de tijd was daar, om voor mijn Koning te verschijnen.

Snel vlogen wij opwaarts op onzichtbare wieken. Toen zag ik, dat mijn Koning mijn geleider beval mij te voeren op den top van een hoogen berg. Hier aangekomen, hielden wij stil. Ik zag naar omlaag, en ziet, de gansche weg, dien ik afgelegd had, lag vóór mij, ook de breede weg, en vele andere wegen, en de gansche vlakke des levens. Ik had andere oogen en niets was verborgen voor mijn blik. Ik zag en begreep, wat geen aardsche blik ooit zien of begrijpen kan.

Duidelijk zag ik nu den loop der wegen over de aarde. Ik wendde eerst mijn blik naar den aanvang, waar de breede wegen vlak naast mijn levenspad liepen. Ook nu gingen er velen op, lachend, onbezorgd, vroolijk voortwandeland. En ik had ze wel willen toeroepen: „Vlucht, haast u om uws levens wil, want deze wegen hellen naar den dood!” Maar ik kon ze niet bereiken. De wegen hielden, onmerkbaar voor die er opgingen, en juist daarom wandelden hunne voeten zoo gemakkelijk voorwaarts — maar de wegen daalden, en ik zag dat zij allen uitliepen op Dood en Verderf, terwijl mijn pad omhoog voerde naar de stad des grooten Konings.

En ik had durven murmureeren!

Ik wilde mij omwenden om mijn Koning te voet te vallen in dank en aanbidding, doch mijn geleider beval mij verder te zien. En ik zag — want geen ding was meer verborgen voor mij — de beek, die op mijn pelgrimstocht zoozeer mijn begeerte had opgewekt, van zijn verborgen oorsprong af, diep in de aarde. En ik zag hoe een kleine duivel er bij gezeten was. Telkens wierp hij een donkeren druppel gif in het heldere water, dat dan afzichtelijk werd van kleur en stank verspreidde. Dan wachtte hij, en zie het water werd weer helder, de stank verdween, en de smaak was weer zuiver. Dan grijnsde hij van leedvermaak, en als de aldus vergiftigde wateren opwaarts waren geborreld, ging hij voort een tweeden druppel te storten. En zoo deed hij met al het water, dat uit den donkeren schoot der aarde te voorschijn kwam.

En toen weer zag ik, hoe lustig en gretig de menschen op den breeden weg hun dorst leschten aan de klaterende beek. Dan gingen zij verder, werden duizelig, stortten neder, en leden ondragelijke smarten tot zij den geest gaven. En ik — ik had hen benijd!

Hoe leerde ik nu de liefde des Konings, mijns Heeren, verstaan! En hoe zag ik de dwaasheid van mijn ongelooft!

Doch ik zou nog meer verstaan.

Ik wendde nu mijn blik naar de plaats, waar de grot was. En zie, achter struikgewas lag een rooverbende, loerende op wie voorbij zou komen. Zij rekenden er op — want ik zag nu ook de verborgen gedachten — dat niemand die lange grot zou ingaan, en niemand, tenzij hij het bevel des Konings gehoorzaamde, ging er in. En wie eigenzinnig het voetpad volgde, werd gevangen genomen en van alles beroofd. Velen werden ook afgemaakt.

En ik zag verder, hoe de roovers van uit de verte loerden op hen, die uit de grot kwamen, en hoe zij schoten, om het hoofd te treffen. Dat was het gefluit en gesis, dat ik boven mij gehoord had, toen mijn pijnen nog te groot waren, om mij weder recht op te heffen. Ware die grot minder laag geweest of de tocht er door minder lang, zekerlijk hadden een of meer der kogels mij getroffen, en was ik ternedergestort. Wat ik dus harde

bejegening had gewaand, was niets dan liefde geweest!

Doch de maat was nog niet vol.

Ik zag hoe de weg vlak na de grot door een zandvlakte van groote hitte voerde. Ik had het niet eens gemerkt, want de koude en vochtigheid in de grot hadden mij gewapend tegen de vreeselijke werking der felle zonnestralen. Maar ik zag hoe anderen in diezelfde zandvlakte bezweken, en hoe er waren die bewusteloos nederlagen tengevolge van een zonnesteek. Mij had de verzengende hitte niet gedeerd, want het water uit mijn kleederen had haar gebruikt om in damp over te gaan. Maar nog dieper zou ik leeren inzien in de liefde mijns Konings, want ik zag, dat ik juist zooveel water uit de grot had medegenomen, als noodig was, om door verdamping mij den tocht door de zandvlakte mogelijk te maken. De laatste druppel verdampde juist toen de zon haar kracht verloor. O, hoe herinnerde ik mij al mijn klagen en jammeren over het gaan in de grot! En — het was niets dan wijsheid en liefde geweest!

„Nog één ding zult ge zien,” zeide mijn geleider. Ik zag nu in den nacht, waarin mijn pak zoo geheimzinnig verdwenen was. Wilde dieren slopen rond, zoekende wien zij zouden mogen verslinden. Zij speurden langs den grond, en wee den achtelooze, die zich ter ruste had gelegd. Ik zag de slachtoffers en ik huiverde. . . .

Ook ik lag in den nacht, op den grond uitgestrekt in diepen slaap verzonken. Ik zag hoe mijn geleider zacht bij mij nederknielde en mijn pak van mijn rug nam. Toen schudde hij den inhoud uit op den grond en stak alles aan tot een groot vuur. Tot de touwen en riemen verbrandde hij mee. Hel flikkerden de rosse vlammen in het zwart van den nacht. Maar ik sliep en wist van niets. Maar ver af loerden de oogen der roofdieren als fonkelende karbonelsteenen, doch niet een hunner durfde naderen: mijn geleider hield het vuur brandende.

„Zou het barmhartig zijn geweest, u toen te hebben gezegd, dat er wilde dieren in die streek waren?”

Ik kon niet meer antwoorden. Mijn ziel was overstelpd in mij. Wat was grooter, mijn aanbidding voor zoóveel liefde en wijsheid, of schaamte over zoóveel ondank en wantrouwen? Ik wist het niet.

„Voer mij naar mijn Koning!” riep ik uit.

Misschien is het ook wijsheid, dat wij hier niet kunnen inzien in die diepte en teerheid van liefde, waarmede ons leven geleid wordt. Want zou het arme en zondige hart, dat wij nu nog met ons omdragen, ooit voor de volheid dier liefde woorden van wederliefde kunnen vinden? Zou het ooit kunnen opstijgen tot die extase van aanbidding, waartoe het begrijpen van die liefde ons zou dringen?

Ik kan niet beschrijven, wat er in mij omging. Ik kan niet beschrijven in welken jubel van liefde en dank ik mijn geheele wezen uitgoot, toen ik in aanbidding voor mijn Heere en God gekniel lag. Eén ding weet ik zeer goed, dat ik weende. Want, waar Hij recht had gehad, op mijn kinderlijke liefde en dankbaarheid mijn leven lang — hoe had ik Hem, *Hem*, door mijn ondank en wantrouwen de bitterste droefenis aangedaan!

Ik weende, — doch Hij droogde mijn tranen. Want Hij zal *alle* tranen van de oogen afwischen — ook deze.

En geen verwijt in blik of woorden trof mij.

Alleen sprak Hij:

„Omdat gij gezien hebt, zoo hebt gij geloofd. Zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben en nochtans zullen geloofd hebben.”

Toen ontwaakte ik. Het was dag geworden en helder zonlicht scheen door de vensters. Het leven was weer daar, en de strijd, en de moeite, en het verdriet. Mijn kruis, groot en zwaar om te dragen, lag ook weer voor mij gereed.

Ik schaamde mij over mijn murmureeren en nam het op mij.

En toen ik weer voelde, dat het drukte en zwaar was, sloeg ik de oogen ten hemel en bad:

„Ik geloof, Heere; kom mijne ongeloofigheid te hulp.”

H. S. S. K.